

Communicatietechnieken

Met elkaar kunnen communiceren, elkaar iets duidelijk kunnen maken, is ook bij Scouting van groot belang. Samen spelen of iets ondernemen, staat veelal centraal en dan is het erg belangrijk dat je elkaar verstaat. Niet alleen in letterlijke zin, maar vooral dat je elkaar begrijpt. Communicatie gaat meestal vanzelf. Maar bij sommige kinderen met een beperking is het erg lastig om de ander iets duidelijk te maken of om te begrijpen wat de ander bedoelt. Het meest bekende voorbeeld zijn dove kinderen die gebarentaal gebruiken. Voor blinde kinderen is de communicatie op papier een probleem, daar gebruiken zij het braillealfabet voor.

Daarnaast zijn er kinderen die belemmerd worden in het spreken door spasticiteit. Zij gebruiken soms een pictosysteem dat bijvoorbeeld op het rolstoelblad is geplakt of in een map zit. Door in een bepaalde volgorde plaatjes aan te wijzen, kunnen ze zich uitdrukken. Hierin bestaan heel veel verschillende systemen.

Er zijn al veel communicatievormen en -hulpmiddelen ontwikkeld. Een van deze systemen is het Bliss-systeem. Bliss is een internationaal symbolensysteem dat van de gebruiker wel een redelijk verstandelijk niveau vereist om het te kunnen leren gebruiken. Bliss kent verschillende soorten symbolen die je met elkaar kunt combineren, bijvoorbeeld tot werkwoorden. Je kunt de betekenis veranderen door iets toe te voegen (zie tekening: stoel + water = wc). Bovendien kun je met behulp van Bliss hele zinnen samenstellen. Systemen met picto's, zoals het Bliss-systeem, kennen vaak geen Scoutingbegrippen. Het is voor het kind natuurlijk leuk als het thuis kan 'vertellen' wat het bij Scouting gedaan heeft. Je kunt dan zelf een aantal picto's toevoegen aan het systeem.

Communiceren bij Scouting

- Het is voor kinderen erg belangrijk dat zij zich duidelijk kunnen uitdrukken. Een kind dat niet de kans krijgt te communiceren, wordt eigenlijk buitengesloten. Het doet niet mee. Scouting wil juist dat iedereen op zijn eigen wijze meedoet en betrokken is. Je moet als leidinggevende dus bewust aandacht besteden aan de communicatie met je kinderen, of ze nu een beperking hebben of niet.
- Vraag aan het kind of de ouders/verzorgers hoe het kind het gemakkelijkst communiceert en hoe leidinggevend en andere kinderen daar het best mee kunnen omgaan.
- Zorg dat iedereen (ook de kinderen) weten hoe je iets duidelijk kunt maken.
- Geef een kind altijd de ruimte en de tijd om zich uit te drukken.
- Vraag bij speluitleg altijd of het kind het begrepen heeft of laat hem herhalen wat de bedoeling is.
- Je kunt zelf teksten omzetten in braille. Sommige bibliotheken of gemeenten hebben ook de mogelijkheid dit te doen.
- Met een reglet, een soort liniaal waarmee je zelf braille kunt prikken, zet je een tekst in braille. Een braillesetje kost € 5,00. Je kunt hem bestellen bij de Nederlandse vereniging van blinden en slechtzienden (www.nvbs.nl).

Gebarentaal is een echte taal en je kunt er een cursus voor volgen bij een doveninstituut. Je kunt altijd samen met het kind de anderen de belangrijkste gebaren leren. De meeste kinderen vinden dit razend interessant. Er is ook een handig alfabet op A4-formaat te vinden op de site www.gebarendocentrum.nl.